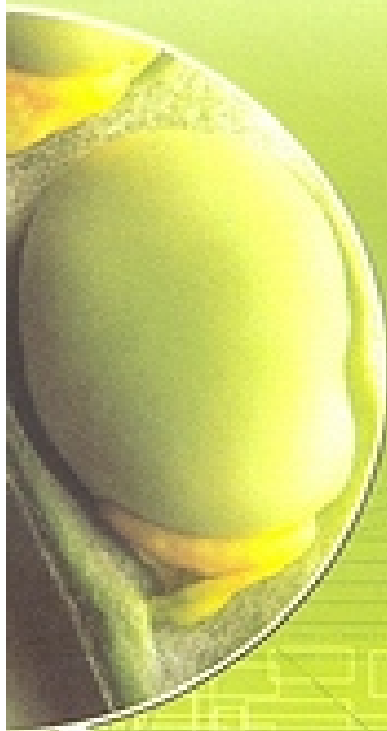

سازمان بهداشتی
و آموزشی
جمهوری اسلامی ایران

داروها در فاویسم

علائم

خطرات

داروهای منع مصرف

داروها

داروها در فاروسم

تهیه کننده:	واحد امور دارویی، معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مؤلفین:	دکتر سعید احمد ظنون، دارو ساز و MPH دکتر فاطمه ناموران، داروساز
منبع:	اینترنت
طرح و گرافیک:	مرتضی ستوری، کارتون تبلیغات بافا
نوبت چاپ:	اول / زمستان ۱۳۸۴
شمارگان:	۱۵۰۰۰۰ عدد
نشانی:	شیراز، خیابان زند، ساختمان دانشگاه علوم پزشکی خیفه چهارم، معاونت بهداشتی، واحد امور دارویی
تلفن:	۰۷۱۱ ۶۶۵۵۴۱۵ / فکس ۶۶۴۱
پست الکترونیک:	Farsdrug@sums.ac.ir

فاویسم چیست؟

دانه‌های باقلا دارای مقادیر زیاد و غیرمعمولی از سموم می‌باشند که به سلول‌های قرمز خون آسیب رسانیده و برای بدن خطرناک هستند.

در بدن افراد سالم به صورت طبیعی مواد خاصی (آنزیم خاصی) علیه این سموم ترشح می‌گردد که سبب از بین رفتن این مواد سمی شده و نقش اساسی در دفاع طبیعی بدن در مقابل آنها را برعهده دارد. کمبود این مواد در بدن منجر به شکست و تخریب غیرمعمول سلول‌های خون در مقابل سموم شده و سبب کاهش تعداد سلول‌های خونی و در نتیجه کاهش انتقال اکسیژن در بدن و در نهایت باعث کم‌خونی شدید توأم با زردی (آنمی همولیتیک) خواهد شد که میتواند منجر به مرگ گردد.

این اختلال را **فاویسم** می‌نامند. بروز فاویسم در مردان نسبت به زنان بیشتر می‌باشد. حدوداً ۴۰۰ نوع مختلف از این اختلال گزارش شده است که به دلیل تنوع زیاد آن، مبتلایان به فاویسم پاسخ‌های متفاوتی در مقابل داروها و مواد از خود نشان می‌دهند.

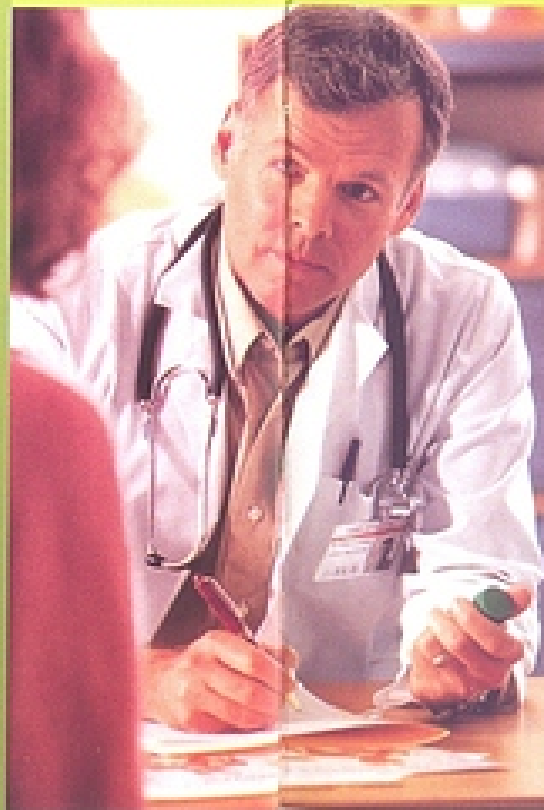
اسامی باقلا در زبان‌های رایج دنیا:

فرنگی: قاراق، ترزان، دوو، توئین، بون، برانین، لوبیا، راجما، جیب، باقله، فو، قارابین، گوکیا، پولا، پاکلا، کاکانک، کادا، هابا، پاکلا

احتمال بروز:

پسته به اینکه زن حامل بیماری در والدین چگونه باشد بروز بیماری در فرزندان متفاوت خواهد بود. مثلاً اگر مادری این بیماری را داشته باشد فرزند پسر او حتماً مبتلا خواهد شد اما احتمال اینکه فرزند دختر وی مبتلا شود بستگی به سالم یا بیمار بودن پدر دارد.

با این اختلال آنزیمی نیز فرد می‌تواند زندگی طبیعی داشته باشد هر چند بایستی در طول زندگی خود از عواملی پرهیز نموده و در مورد رژیم دارویی و غذایی خود با پزشک مشورت نماید.

FAVISM

● شیوع و فراوانی:

فاویسم جزو رایج ترین نقص های آنزیمی می باشد و در حال حاضر حدود ۴۰۰ میلیون نفر (۱۰ درصد جمعیت دنیا) به این بیماری مبتلا هستند.

پراکنندگی جغرافیایی این بیماری در مناطقی چون آفریقا، مدیترانه، خاورمیانه و گینه نو قابل توجه می باشد و بیشترین شیوع آن در میان یهودیان کلدنشین (۶۵ درصد) دیده شده است. همچنین شیوع از ۵/۵ تا ۶/۹ درصد در آمریکای شمالی و جنوبی گزارش شده است.)

● تشخیص:

تشخیص با انجام آزمایش ساده خون انجام می شود که میزان پاپیرین و ناکافی سطح این آنزیم را نشان می دهد. هر چند پس از مواجهه فرد با این عوامل (داروهای خاص و دانه های باقلا) کم خونی توأم با زردی (یرقان) پیش می آید که قابل تشخیص است.

● خطرات:

با این اختلال آنزیمی نیز فرد می تواند زندگی طبیعی داشته باشد هر چند بایستی در طول زندگی خود از عواملی پرهیز نموده و در مورد رژیم دارویی و غذایی خود با پزشک مشورت نماید.

عوامل خطرزا به قرار زیرند:

۱- داروها:

لیست داروهایی که مصرف آنها در این اختلال خطر آفرین است همراه این کتابچه آمده است.

۲- عفونت ها

۳- دانه های گیاه باقلا

۴- یرقان نوزادان

۵- کم خونی همولیتیکی مزمن

(کم خونی که در اثر اثر بین رفتن گلبولهای قرمز ایجاد می شود)

FAVISM

● در صورت ابتلا به اختلال فاویسم به نکات زیر توجه نمایید:

۱- با پزشک در مورد این مسئله صحبت کنید و حتماً او را از بیماری خود مطلع سازید.
۲- لیست داروها و غذاهایی که برای شما منع مصرف دارد را از پزشک و یا مراکز درمانی خود بخواهید و همواره به همراه داشته باشید.

(لیست این داروها در این کتابچه وجود دارد).
۳- از مصرف خود سرانه دارو جداً اجتناب ورزید.

پدر و مادرها موظفند در رابطه با بیماری فرزندشان آگاه و مطلع باشند و سایر افرادی که در طول روز در مدرسه و... با آنها سرو کار دارند را نیز مطلع سازند.

۴- پس از بروز علائم گفته شده، به نزدیکترین محل درمانی و بیمارستان مراجعه شود و از گرفتن هر دارویی بدون اطلاع پزشک اجتناب نمایید.

۵- افراد مبتلا هرگز نمی‌توانند خون خود را به کسی اهدا کنند.

● علائم شروع فاویسم:

- افزایش ناگهانی دمای بدن
- زرد رنگ شدن پوست مثل زرد شدن سفیدی چشم
- ادرار به رنگ تارتی و کم شدن ادرار
- خستگی و ضعف بی‌حالی
- تنفس سریع و سنگین
- نبض سریع و آهسته

● درمان:

در مورد افراد مبتلا پرهیز و قطع مصرف دارو و یا ترکیبات ممنوعه از موارد بسیار پر اهمیت می‌باشد. در موارد شدید و حاد تعویض خون انجام می‌گیرد. در مناطقی که این نقص شایع است، بایستی تمهیداتی به منظور کمک رسانی هرچه سریعتر به این بیماران صورت گیرد.

برای بیماران با نوع خفیف‌تر، علاوه بر قطع داروها و غذاهای مورددار، با تجویز ویتامین E، اسید فولیک و غیره درمان انجام می‌گیرد.

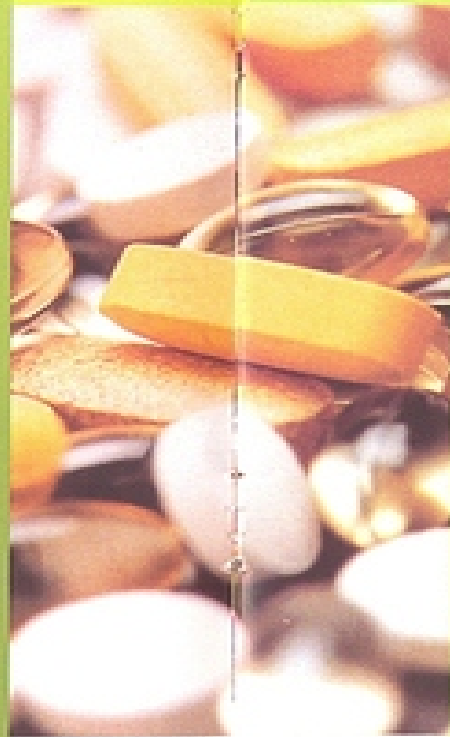

FAVISM

لیست داروهایی که در افراد فاویسمی نباید مصرف شوند:

Co - Trimoxazole	کوتریموکسازول
Dapsone	داپسون
Desferrioxamine	دسفریوکسامین
(Desferal)	(دسفرال)
Diphenhydramine	دیفن هیدرامین
Dimercaptol	دیمرکاپتول
Dopamine	دوپامین
Doxorubicin	دوکسوروبیسین
(Adriablastin)	(آدریابلاستین)
Enalapril	انالاپریل
Furaltadone	فورالتادون
Furazolidone	فوراژولیدون
(Furoxan)	(فوراگسان)
Glibenclamide	گلی بن کلامید
Glucosulfone	گلوکوسولفون
Isobutyl Nitrite	ایزوبوتیل نیترایت
Isoniazid	ایزونیازید
Kinoside (Quinoside)	کینوزاید (کینوساید)
L- dopa	ال - دوپا
Menadiol sodium	منادیول سدیم سولفات
Sulphate (Vit K4)	(ویتامین K4)
Menadione	منادیون

Acetaminophen	استامینوفن
Acetophenetidine	استوفنتیدین
(Phenacetin)	(فناستین)
Acetanylide	استانیلید
Acetylphenylhydrazin	استیل فنیل هیدرازین
Acetylsalicylic Acid	استیل سالیسیلیک اسید
(Aspirin)	(آسپرین)
Actazoline (Antistine)	استازولین (آنتیستین)
Aminopyrine	آمینوپیرین
(Pyramidon)	(پیرامیدون)
Antipyrine (Phenazol)	آنتی پیرین (فنازول)
Arsine	آر سین
Ascorbic Acid	اسکوربیک اسید
(vitc)	(ویتامین ث)
Captopril	کاپتوپریل
Chloramphenicol	کلرامفنیکل
Chlorguanidine	کلرگوانیدین
(Proguanil)	(پروگوانیل)
Choroquine	کلروکین
Cinoxacin	سینوکساسین
Ciprofloxacin	سیپروفلوکساسین
Colchicine	کلشی سین

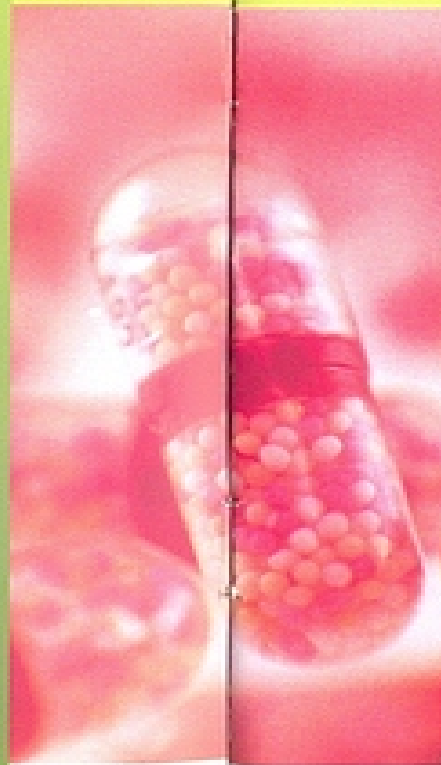

FAVISM

لیست داروهایی که در افراد فاویسمی نباید مصرف شوند:

Pentaquine	پنتاکوئین
Phenazopyridin	فنازوپیریدین
Phenylbutazone	فنیل بوتازون
Phenytoin	فنی توئین
Phenylhydrazine	فنیل هیدرازین
Primaquine	پریماکوئین
Probenecid	پروبنساید
Pyrimethamine	پریمتامین
Quinacrine	کوئیناکرین
Quinidine	کوئینیدین
Quinine	کوئینین
Salicylazosul	سالسیل آزو سولفانیل
pharylamide	آمید
Stibophen	استیوفن
Streptomycin	استرپتومایسین
Sulfacetamide	سولفاستامید
Sulfacytine	سولفاسیتین
Sulfadiazine	سولفادیازین
Sulfadimidine	سولفادیمیدین
Sulfafurazole	سولفافرآزول
(Sulfafurazon,	(سولفافورازون-
Sulfisoxazole)	سولفی سوکسازول)

Menadione-Sodium	منادیون سدیم بی
Bisulfite (Vit K3)	سولفیت (ویتامین K3)
Menaphthone	منافتون
Mepacrine	مپاکرین
Quinaquine	کیناقرین
Mesalazine	مزالازین
Methylene Blue	متیلن بلو
Methimazole	متی مازول
Nalidixic Acid	نالیدیکسیک اسید
Naphthalene (Naphthalin)	نفتالن (نفتالین)
Nifuroxaside	نیفروکسازید
Niridazol	نیریدازول
Nitrofuril	نیتروفوریل
(Nitrofurazone)	(نیترو فورازون)
Nitrofurantoin	نیتروفوران توئین
Norfloxacin	نورفلوکسازین
Ofloxacin	افلوکسازین
Pamaquine	پاماکوئین
Para-amino-benzoic	پارا-آمینوبنزوئیک
Acid (PABA)	اسید (پابا)
Para-amino salicylic	پارا-آمینو
(PAS) Acid	سالسیلیک اسید

FAVISM

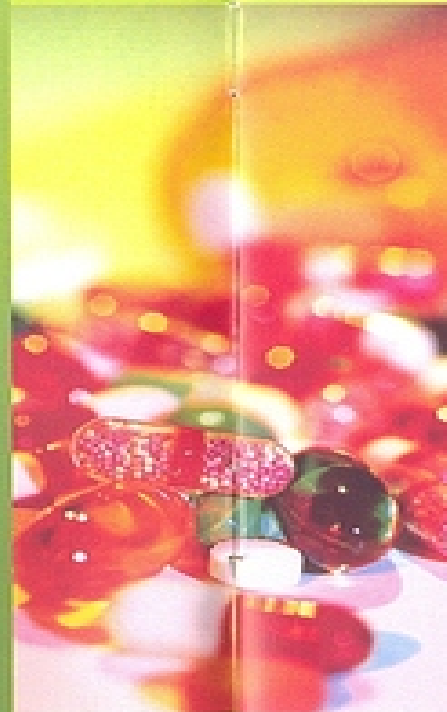

لیست داروهایی که در افراد فاویسمی ناپیستی مصرف شوند:

● داروهایی که در سال ۲۰۰۲ به این لیست اضافه شده است:

Astemizole	استمی زول
Azatadine	آزاتادین
Brompheniramine	برم فنیترآمین
Cetirizine	ستریزین
Chlorpheniramine	کلرفنیترآمین
Cyproheptadin	سیپروهپتادین
Dexchlorpheniramine	دکس کلرفنیترآمین
Dimetindene	دی متیندین
Diphenhydramine	دیفن هیدرامین
Elastine	الاستین
Hydroxyzine	هیدروکسی زین
Loratadine	لوراتادین
Mequitazine	مکوئیتازین
Oxatomide	اکساتوماپد
Promethazine	پرومتازین
Terfenadine	ترفنادین

Sulfaguanidine	سولفاگوانیدین
Sulfamerazine	سولفامرازین
Sulfamethoxazole	سولفامتوکسازول
Sulfamethoxy pyridazine	سولفامتوکسی پیریدازین
Sulfanilamide	سولفانیل آمید
Sulfapyridine	سولفاپیریدین
Sulfasalazine (Salazopyrin)	سولفاسالازین (سالازوپیرین)
Sulphasone	سولفازون
Thiazosulfone	تیاژوسولفون
Tiaprofenic Acid	تیاپروفنیک اسید
Toluidine Blue	تولونیدین بلو
Toluene	تولون
Hydrochloride	هیدروکلراید
Tribenzamine	تری بنزآمین
Trihexyphymidyl	تری هگزی فنیدیل
Trimethoprim	تری متوپریم
Trinitrotoluene (TNT)	تری نیترو تولون (تی-ان-تی)
Triphenylamine	تری پل-ان آمین
Uric Acid (Urate)	اوریک اسید (ورات)

FAVISM